

Kommunstyrelsens ledningskontor

Handläggare

Anne Ågren

Kommunstyrelsen

Rapport: Enkät - nationella minoriteter 2019

Sammanfattning

Detta är första gången som enkäten riktas till alla nationella minoriteter. De flesta svaranden är sverigefinnar, som bor utspridda över hela Karlskoga. De flesta är över 66 år och pratar sitt modersmål dagligen i många olika sammanhang.

De flesta svaranden önskar information i lokaltidningar samt på kommunens webbsida.

59 personer vet att nationella minoriteter har särskilda rättigheter i Sverige, men 24 personer med finsk bakgrund vet inte att de kan få service på finska.

Föräldrar med barn skriver i sina fria svar att modersmålsstödet i förskolan inte fungerar bra.

44 personer vet inte att de har rätt till vård och omsorg på finska. Det som önskas mer inom det området är hemtjänst och vårdboende.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens ledningskontors tjänsteskrivelse den 8 januari 2019
Sammanställning enkät kartläggning nationella minoriteter 2019

Bakgrund och syfte

Lagen om nationella minoriteter 2009:472 förstärktes 1 januari 2019. Detta innebär till exempel att alla Sveriges kommuner ska skriva mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Syftet med enkäten är två

- ta reda på om det bor fler nationella minoriter än sverigefinnar i kommunen
- undersöka vilka önskemål de nationella minoriteterna har på service och utbud

Genomförande

Enkäten genomfördes under hösten 2019. Svartsperioden var 21 oktober - 28 november 2019. Totalt svarade 78 personer, varav 75 sverigefinnar,

en tornedaling, en same och en rom. På den finska enkäten svarade 62 och den svenska 16.

Enkäten var tillgänglig på Karlskoga kommuns webbsida, både på finska och svenska. Dessutom annonserades i Karlskoga Tidnings totalupplaga till alla hushåll, tidningen rskl.se, tidningen Ruotsinsuomalainen och kommunens tvåspråkiga Facebook sida. Modersmålläraren i finska informerade föräldrar till modersmålelever om enkäten.

Man kunde svara på enkäten digitalt eller hämta i papperformat från finsktalande föreningar och kommunens servicecenter. De flesta enkätsvaren kom i form av pappersenkät (49/78).

En sammanställning av enkätsvaren bifogas som bilaga till denna rapport.

Analys och reflektioner

Av svaren att bedöma bor det inte många personer med annan nationell minoritetstillhörighet än sverigefinsk i Karlskoga. De som har svarat på enkäten är mest äldre människor. Troligtvis identifierar sig inte den yngre generationen som sverigefinnar, och har därmed inte lika stort behov och intresse av det finska språket och kulturarvet.

Det är fortfarande få som vet att de kan få vård och omsorg på sitt modersmål fast Karlskoga har varit förvaltningskommun sedan 2012. Det behövs mer kunskap i förvaltningarna så de kan upplysa de nationella minoriteterna om deras rättigheter.

Den stora frågan är hur man ska få ut information till alla dem som inte är föreningsaktiva. Där måste förskolan och äldreomsorgen i Karlskoga kommun ta sitt ansvar och se till att sverigefinnarna får kunskap om detta. Det är lämpligt att denna information även finns på finska.

Kommunen ska även undersöka möjligheten till en finsk spalt i lokaltidningarna en gång i månaden

Många av de aktiviteterna som efterlyses i enkäten genomförs redan idag, men troligtvis når inte informationen de svarande trots tidningsannonser och information hos föreningar och på nätet.

Ett flertal enkätsvar framför önskemål om mer kulturella aktiviteter för nationella minoriteter. Kultur- och föreningsnämnden bör överväga en breddning av utbudet av kulturevenemang och -aktiviteter.

Enkäten skulle även vara underlag för framtida arbetet med alla nationella minoriteter. Deltagande från andra nationella minoriteter var låg, så man kan anta att det inte behövs några större insatser. Kommunen kommer att uppmärksamma de nationella minoriteternas högtidsdagar.

Ärenden som rör de nationella minoriteterna hänvisas till kommunens handläggare för minoritetsfrågor.

Kommunstyrelsens ledningskontors förslag till åtgärder
Kommunstyrelsen beslutar att lägga rapporten till handlingarna.

Johan Harryson
Kommundirektör

Anne Ågren
Verksamhetsutvecklare

Beslutet skickas till
Sverigefinska rådet
Samtliga nämnder
Kommunfullmäktige

Sammanställning: Enkät för nationella minoriteter

Kön

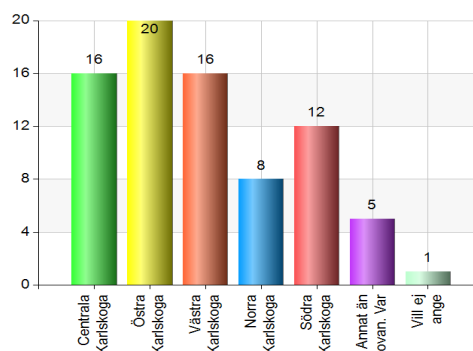
Namn	Antal	%
Man	23	29,5
Kvinna	55	70,5
Annat	0	0
Vill ej ange	0	0
Total	78	100

Ålder

Namn	Antal	%
-18	1	1,3
19-29	1	1,3
30-49	10	12,8
50-65	9	11,5
66-79	42	53,8
80-	15	19,2
Total	78	100

Var bor du

Namn	Antal	%
Centrala Karlskoga	16	20,5
Östra Karlskoga	20	25,6
Västra Karlskoga	16	20,5
Norra Karlskoga	8	10,3
Södra Karlskoga	12	15,4
Annat än ovan. Var	5	6,4
Vill ej ange	1	1,3
Total	78	100

Annat än ovan. Var

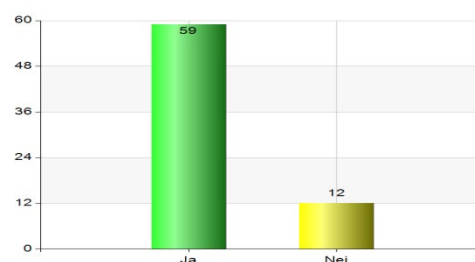
Storfors

Vilken nationell minoritet identifierar du dig mest med?

Namn	Antal	%
Sverigefinnar	75	96,2
Samer	1	1,3
Judar	0	0
Romer	1	1,3
Tornedalingar	1	1,3
Total	78	100

Visste du, innan denna enkät, att nationella minoriteter har särskilda rättigheter i Sverige?

Namn	Antal	%
Ja	59	83,1
Nej	12	16,9
Total	71	100

Har du barn i åldern 1-18 år?

Namn	Antal	%
Ja	12	16,4
Nej	60	82,2
Vill ej ange	1	1,4
Total	73	100

Får ditt barn modersmålundervisning i skolan?

	Antal	%
Ja	1	5,3
Nej	10	52,6
Vet inte	3	15,8
Är inte intresserad	1	5,3
Total	15	79

Om ja hur många timmar i veckan

1st. - 40 min

3 st.– 60 min

Vill du tillägga något angående förskola/skola?

Det gick inte att få ihop ett fungerande schema

Borde läggas mer pengar på lokalen för finska undervisningen (på Karlberg) och inte ha ett förråd till lektionsrum !

Våra barn är idag 21-25 år. De fick modersmålsundervisning i skolan.

Bättre lokal för modersmålundervisningen på Karlbersskolan .

Finska lektion är efter skoltid och barnet får vänta innan det börjar. Skulle vara bättre om det kunde vara bättre integrerat på skoldagen. Skoldag blir nu väldigt lång och de får inte ens mellis för att kunna orka enda till kl 16. Som tur är så bor vi nära skolan så hon får springa hem emellanåt, vilket också kan vara stressigt ibland. Finskaläraren Jukka är mycket omtyckt och lyckades mycket bra att skapa nytt inspiration fortsätta läsa finska efter att det var uppehåll (2,5 terminer?!). Så vi hoppas att kunna ha honom så länge som möjligt!

Fattas finskspråkig avdelning

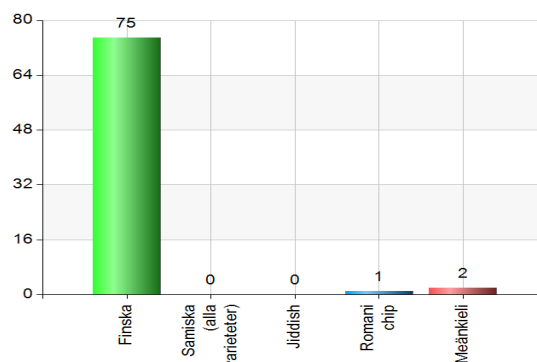
Jag har ansökt om modesmålsstöd i finska i förskolan många gånger, men svaret jag fått kontinuerligt är att det finns ingen finskspråkig personal. Det är frustrerande att fråga samma sak om och om igen och intresset att lösa detta från förskolans sida verkar vara nästan obefintlig. Någon form av information får man inte heller om man inte själv aktivt ringer.

3 timmar i veckan

Ni lyssnar inte på oss, varför frågar du?

Pratar du något av de nationella minoritetsspråken?

Namn	Antal	%
Finska	75	97,4
Samiska (alla varieteter)	0	0
Jiddish	0	0
Romani chip	1	1,3
Meänkieli	2	2,6
Total	78	101,3

Hur ofta använder du ditt nationella minoritetsspråk?

Namn	Antal	%
Dagligen	59	78,7
Några gånger i veckan	8	10,7
Några gånger i månaden	2	2,7
Mer sällan	4	5,3
Aldrig	2	2,7
Total	75	100

I vilka sammanhang använder du minoritetsspråket?

Namn	Antal	%
Hemma	57	77
Med släkt och vänner	65	87,8
I föreningslivet	45	60,8
På arbetsplatsen	5	6,8
I andra sammanhang, var?	7	9,5
Total	179	241,9

I andra sammanhang, var?

Ibland i arbetet, inte så ofta

I alla situationer om det är möjligt

Pensionärsföreningen

Läkarmottagningen (2 st)

Har du intresse eller behov av att utveckla ditt nationella minoritetsspråk och kulturarv?

Namn	Antal	%
Ja	37	52,9
Nej	19	27,1
Kanske	14	20
Total	70	100

På vilket sätt skulle du vilja utveckla/revitalisera ditt nationella minoritetsspråk?

Intresse att utveckla kulturarvet, främst genom att vara med att utöva på olika sätt

Komma i kapp språkutvecklingen på 20-hundraletet.

Jag skulle vilja använda språket mer i vardagssituationer så man inte tappar språket. Jag skulle även vilja ha finskspråkiga aktiviteter för barn så mitt barns språk utvecklas.

Undervisning i finska för barnbarnen från förskolan

Mer finskspråkig kultur, föreningsverksamhet., finsk bio, teater på finska, informationstillfällen

Jag vill t.ex. att all kommunal info som skickas ska vara på finska och att barnen får mer finskundervisning än nu.

Det behövs mer finskspråkiga kulturutövare

På vilket sätt skulle du vilja hålla dig informerad om utvecklingen av minoritetsarbetet i Karlskoga kommun?

Namn	Antal	%
Via kommunens hemsida	42	59,2
Via mail direkt till mig	16	22,5
Via lokala dagstidningar	48	67,6
Via sociala medier	19	26,8
På annat sätt, vilket?	6	8,5
Total	131	184,5

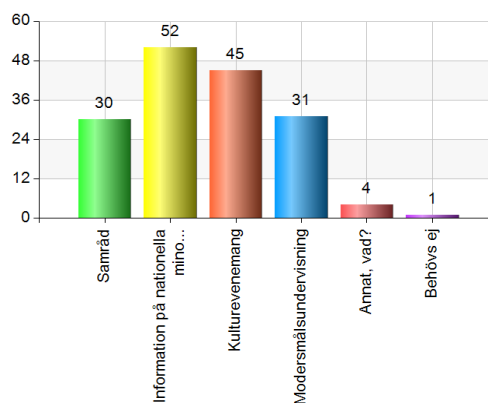
Tv-sändningar från Finland

Information och diskussionstillfällen

Via föreningar

Hur skulle du vilja att Karlskoga kommun arbetar med att främja nationella minoriteters rättigheter?

Namn	Antal	%
Samråd	30	40,5
Information på nationella minoritetsspråk	52	70,3
Kulturevenemang	45	60,8
Modersmålsundervisning	31	41,9
Annat, vad?	4	5,4
Behövs ej	1	1,4
Total	163	220,3

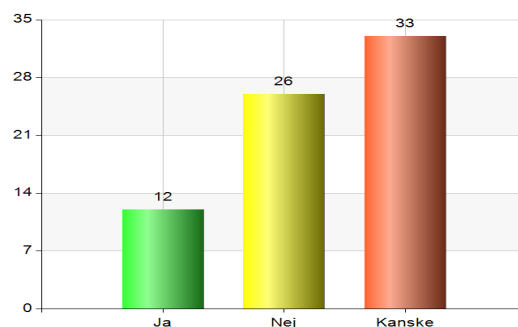
Förening/aktivitetsmöjligheter för barn och vuxna

Evenemang på dagtid

Använda finska föreningar

Skulle du vara intresserad att vara delaktig i planeringen av olika aktiviteter som berör nationella minoriteter?

Namn	Antal	%
Ja	12	16,9
Nej	26	36,6
Kanske	33	46,5
Total	71	100

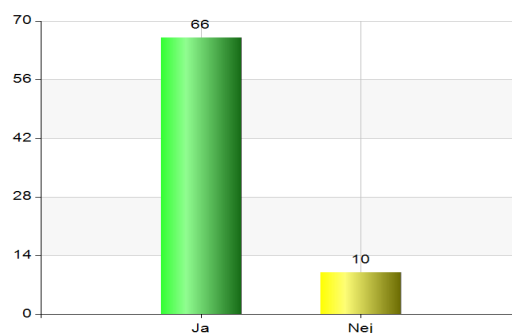
Har du frågor, funderingar eller förslag hur Karlskoga kommun kan bemöta minoritetslagens intentioner?

Säkra finskspråkig stöd redan i förskolan. Det är verkligen viktigt för att skapa grund för goda språkkunskaper. Olika finskspråkiga evenemang, av vilka vissa också bör riktas till en yngre publik än seniorer.

Mer finskspråkig information i lokaltidningen

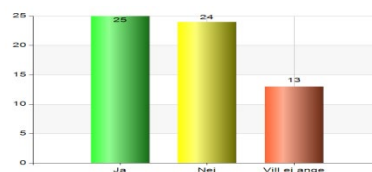
Del två: Sverigefinnar

Namn	Antal	%
Ja	66	86,8
Nej	10	13,2
Total	76	100

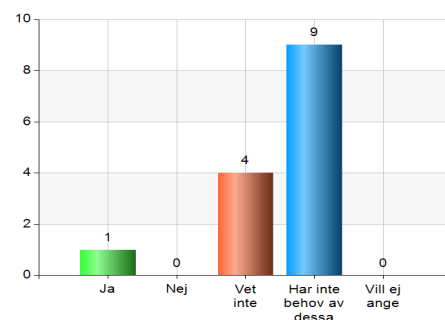
Vet du att det finns service att få på finska?

Namn	Antal	%
Ja	25	40,3
Nej	24	38,7
Vill ej ange	13	21
Total	62	100

Är du nöjd med kommunens finskspråkiga service?

Namn	Antal	%
Ja	1	7,1
Nej	0	0
Vet inte	4	28,6
Har inte behov av dessa	9	64,3
Vill ej ange	0	0
Total	14	100

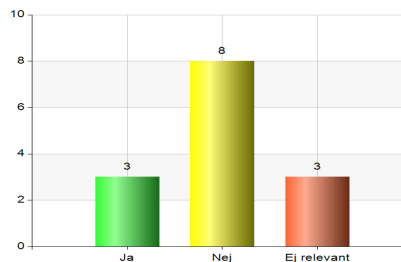

Om du svarade nej. Varför är du inte nöjd?

Inga svar

Har du efterfrågat finskspråkig service av kommunen?

Namn	Antal	%
Ja	3	21,4
Nej	8	57,1
Ej relevant	3	21,4
Total	14	100

Om ja, när, vad och varför? Kommentera.

Åt föräldrar samt till vänner

Tolk, vid mors sjukdom

Har efterfrågat för att någon har bett mig göra det, som inte kan svenska själv

På vilka sätt vill du bli informerad om nyheter/aktiviteter på finska? Flera val möjliga.

Namn	Antal	%
Kommunens finska hemsida www.karlskoga.se/suomeksi	9	64,3
Kommunens hemsida www.karlskoga.se	8	57,1
Kommunens tvåspråkiga Facebook-sida	4	28,6
Via föreningar	2	14,3
Nyhetsbrev fyra gånger/år	5	35,7
Via mail	6	42,9
Annat, vad	0	0
Total	34	242,9

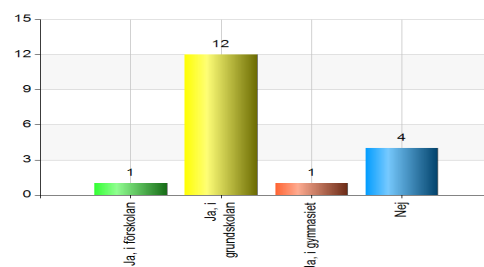
På vilket sätt, anser du, bör kommunen förbättra den finskspråkiga servicen?

Tidigare fanns det inte info lappar på tex akuten på finska , på komvux kontor finns det inte info på finska .

Göra utbudet mera synligt. En träff för barnen där de kan naturligt och roligt sätt använda finska.

Har du barn i förskola/skola?

Namn	Antal	%
Ja, i förskolan	1	5,9
Ja, i grundskolan	12	70,6
Ja, i gymnasiet	1	5,9
Nej	4	23,5

Får ditt/dina barn modersmålsstöd i förskolan eller modersmålsundervisning i skolan?

Namn	Antal	%
Ja, var i så fall?	5	55,6
Nej	4	44,4
Total	9	100

Ja, var i så fall?

På skolan , i ett förrådsrum .

Karlberg och Bregårdsskolan

Rävås- och Bregårdsskolan

Sandviksskolan

Bregårdsskolan

Har du fått information om att ditt barn har rätt att få en del av förskoleverksamheten på finska?

Namn	Antal	%
Ja	2	20
Nej	8	80
Total	10	100

Skulle du vara intresserad att få en del av förskolan för ditt/dina barn på finska?

Namn	Antal	%
Ja	2	25
Nej	5	62,5
Kanske	1	12,5
Total	8	100

Om ja: Vad och hur skulle du vilja ha det?

Undervisning på den skolan man går utan att behöva flänga runt på andra skolor samt på skoltid och inte på fritid!

Det skulle ha varit intressant då barnen gick i förskola. Men nu är båda i skolan så det är inte aktuellt något mera.

Jag skulle vilja att förskolan tar undervisning i minoritetsspråk mer på allvar.

Jag har redan skrivit om barnbarnen och deras behov av finskundervisning

Det är viktigt att man får modersmålsundervisning i skolan, ända till vuxenålder.

Mer modersmålsundervisning i skolan och framför allt kvalitetsundervisning

Vill du tillägga något angående förskola/skola?

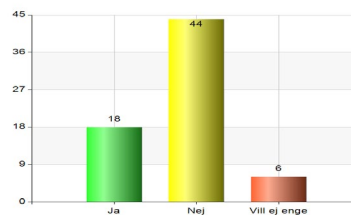
Undervisningslokalen på Karlberg måste bli bättre o inte ett litet förrådsrum med bord o stolar i tryckta i !

Bättre lokal för undervisningen på Karlbergsskolan

Det är oerhört viktigt att rekrytera och behålla finskalärare. När sonen hade 2,5 termins uppehåll på finskan, tappade han intresset och ville inte fortsätta med undervisningen.

Vet du att du har rätt till vård och omsorg på finska - helt eller till väsentlig del?

Namn	Antal	%
Ja	18	26,5
Nej	44	64,7
Vill ej enge	6	8,8
Total	68	100

Får du eller någon närstående någon form av vård och omsorg från kommunen idag?

Namn	Antal	%
Ja	1	7,1
Nej	11	78,6
Ej relevant	2	14,3
Total	14	100

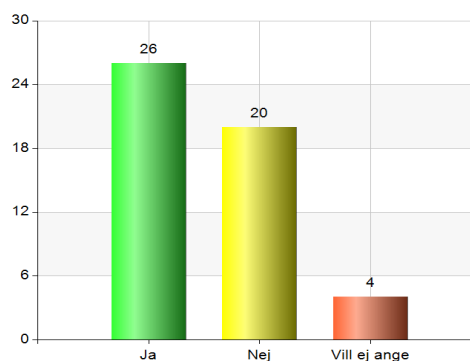
Min mor, 91 år, bor på Nickällan och har viss vård. Svaren nedan gäller min mor, inte mig.

Om du svarade ja, hur ofta får du det?

Namn	Antal	%
Dagligen	1	100
Ett par gånger i veckan	0	0
En gång i veckan	0	0
Ett par gånger i månaden	0	0
Mer sällan	0	0
Total	1	100

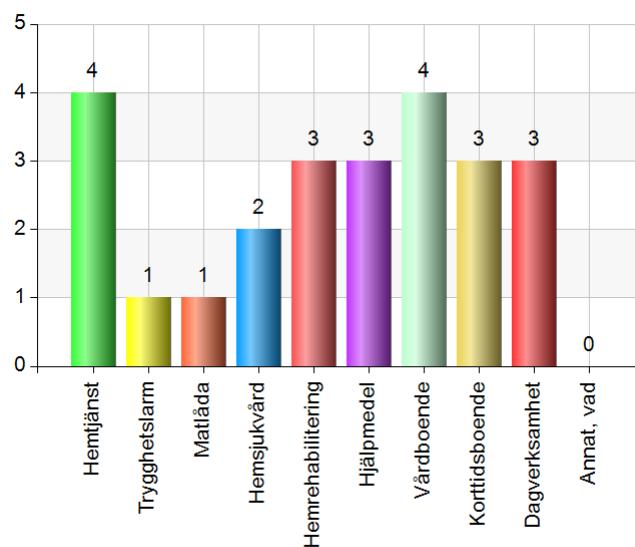
Har du behov av andra tjänster?

Namn	Antal	%
Ja	26	61,9
Nej	20	47,6
Vill ej ange	4	9,5
Total	50	119

Vilka andra tjänster skulle du vilja ha på finska?

Namn	Antal	%
Hemtjänst	4	80
Trygghetslarm	1	20
Matlåda	1	20
Hemsjukvård	2	40
Hemrehabilitering	3	60
Hjälpmedel	3	60
Vårdboende	4	80
Korttidsboende	3	60
Dagverksamhet	3	60
Annat, vad	0	0
Total	24	480

Något annat du vill tillägga när det gäller vård/omsorg på finska?

Det är viktigt att börja planera på tjänster på finska i god tid för att rekrytering tar tid. Gå och rekrytera från Finland. Det är ganska så stor grupp som kom hit -60 och -70 talet och är redan eller närmar sig pensionsålder. Demens kommer krypande på äldre ålder och språkkunskap blir då sämre.